

מסורת הש"ס

(א) [ע"י פרש"י צרכות מז.
ד"ה חילון], (ב) [תוספתא
פ"ב], (ג) [נ"ל חס],
(ד) לעיל מח, (ה) ג"ז שם,
(ו) [נ"ל דנאמן להצריכה],

הגהות הב"ח

(ח) גמ' אמר שמואל וכו'
הראשונים שאין פוסקין
מה טעם לפי שאין אדם:

מוסף רש"י

מורה לי אבא. שמואל
 ליה קורא לז. אבא
 לכוזרו (ברכות מז). רובין.
 מוועט. מפרסנין. גוט
 וסוף, אבל לא בניו
 ובנותיו. שטני מיב
 ממוענות בניו (לעיל
 חזח). תבשני. שנים
 של אפקת רוכל שהנים
 מנקשות לה (שם).
 מ"ח תבשני. זא יבנין
 לנשות, כל שכן צדקה.
 שני עליו נשות גדקה
 מנכסיו, ואמתתא קיימי
 (שם).

פּוֹסְקִין מוֹנוּט. צ"ד יורדין לנכסי מי שהלך למדינת הים ופוסקין
 ממונונות לאשמו: **בששמונו** **בו שמו** **כ"ע לא פליגי.** פוסקין דלמאי
 ויניחוהו לה אי ללררי הרי סופה לגבות כחובתה ומשבע שלא עייבה
 ומשלסה כלום ואי לשמא אמר לה כאי מעשה ידיך במונוטיך וקבלה
 עליה משמת אינה משועבדת לו
 ולמעשה ידיה. וא"ת והרי היא משועבדת
 ליתומיה ואף הם יאמרו לה כן קץ
 הוא לא היה יכול לומר לה אלא א"כ
 היא מתרצה: **לררי.** לרורות כספים
 נתמן בידה למונוט: **חיישי' שמה אמר**
לה לאי מעשה ידיך במונוטיך.
 וקבלה עליה: איכא בינייהו גדולה.
 הראיה להתפסיק: מעות ולא ספקה
 והיותה במעשה ידיה שכן שני בלדות
 אלו שאינה בעלת מלכא ללררי
 איכא למיחש ללאי מעשה ידיך
 במונוטיך ליכא למיחש דכיון דלא
 ספקה לא קבלה עליה: אי נמי
 קטענה. ובעלת מלכא והשנים
 ככתקן: **וספקה.** לרב זבד פוסקין
 דלרב עבדי אינן דמתים לררי לקטנה
 ולרב פפא איין פוסקין דאיכא למיחש
 למעשה ידיך מעשה ידיך למונוטיך אמר לה:
ואם לא ואמר פסקי לה מונוט.
 להתפסיקיה לררי: **נאמן.** ובשבויה
 ומחזרת מה שנתנו לה צ"ד: **לאחר**
שמועה. לאחר ששמעו בו שמת
 צא: **ולא דבר אחר.** מפרש לקמיה:
בשמיטה אשור ע"י שלש. העמיד
 האפוטרופוס לזונה ועבדיו משך
 האפוטרופוס את ידו דהשתא ודאי
 ללררי ליכא למיחש ולא לשמא אמר
 לה לאי מעשה ידיך למונוטיך:
ואי הכי. דהשרה אותה ע"י שלש
 אפי' בניו ובנותיו נמי דהא גלי דעתיה
 דניחא ליה שיהו מונוין משלו:
 דקשה

ישמעו בו שמת. פירי
הרי סופה ליעזוב
כלום והשתא צעי למימר דפ
דאי נצצועה אמאי לא תטור

"פוסקין מזונות לאשת איש ושמואל אמר
 אין פוסקין מזונות לאשת איש אמר שמואל
 מודה לי ^אאבא בשלשה חדשים הראשונים
^בלפי שאין אדם מניח ביתו ריקן בששמועו
 בו שמת כולי עלמא לא פליגי כי פליגי
 בשלא שמעו בו שמת רב אמר פוסקין דהא
 משועבד לה ושמואל אמר אין פוסקין מ"ט
 רב זביד אמר אימא צררי אתפסה רב פפא
 אמר חיישינן שמא אמר לה צאי מעשה
 ידיך במזונותיך מאי בינייהו איכא בינייהו
 גודולה ולא ספקה אי נמי קטנה וספקה תנן
 מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת
 מזונות י'חנן אמר תשבע בסוף ולא תשבע
 בתחלה נחלקו עליו בני כהנים גדולים
 ואמרו תשבע בתחלה ובסוף עד כאן לא
 פליגי אלא לענין שבועה אבל מזוני יהבינן
 לה תרגמה שמואל בששמועו בו שמת תא
 שמע מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת
 מזונות בני כהנים גדולים אומרים תשבע
 חנן אומר לא תשבע והאם בא ואמר פסקתי
 לה מזונות נאמן הכא נמי בששמועו בו שמת
 והאם בא ואמר קאמר אם בא לאחר
 שמועה ת"ש ^אמי שהלך למדינת הים
 ואשתו תובעת מזונות והאם בא ואמר צאי
 מעשה ידיך במזונותיך רשאי קדמו בית דין
 ופסקו מה שפסקו פסקו הכא נמי בששמועו
 בו שמת ת"ש ^במי שהלך למדינת הים ואשתו
 תובעת מזונות ב"ד יורדים לנכסיו וזנין
 בנותיו ולא דבר אחר אמר רב ששת במשרה
 ויו בנותיו נמי כשהשרה לזו ולא השרה לזו
 בשמועה נמי שמת בעד אחר היא דאי בעית
 מזוני נמי יהבינן לה בניו ובנותיו דאי בעו
 נזו נחתי מזוני נמי לא יהבינן להו ^אמאי דבר
 רב יוסף אמר צדקה מ"ד תכשיט כל שכן
 צדקה

ששמעו בו שמת. פירש הקונטרס דלמאי ימוש לה אי לזרי
הרי סופה לטוול כחוצתה ולישבע שלא עיכבה משלהם
כלום והשתא צני למימר דפליגי בלא שמעו צו שמת היינו בלא שבעה
דלא בשבעה אמאי לא טווול וזה אינו דהא בסמוך דפריך עד כאן לא
פליגי אלא לשבעה אבל למוזות
הצדין לא אלתא לשמואל אפילו
שבעה אין לה ונראה לרבי דהיינו
טעמא דשמעו צו שמת כלולי עלמא
פוסקין דאין כאן שום הוכחה לאשה
דתפסה זררי ולא שאמר לה זאי
מעשה ידיך במוזותיך אבל בלא
שמעו שמת אמר שמואל דאין פוסקין
דמוכחא מילתא מדלדיו חוחר שנסתלקי
ממנה בשום ענין לרצ זציר דבזרי
ולרצ פפא דאמר לה זאי כו' והלכך
אפי' בשבעה לא מהימנא. מ"ר.
ולזי מגמגם לפירושו דפריך בסמוך
מהא דתניא מי שהלך למדינת הים
ואשמו תובעת מוזות צני כהנים
גדולים אומרים תשבע כו' ואם צא
כו' ומשני בשמעו צו שמת דוחק
לשנוי צא ללחך שמועה ומנא שהיה
שקר מה שמעו צו שמת והוה מלי
לשנוי בלא שמעו צו שמת וכגון
דפסקיה מצדא או שום אונס שאינו
יכול לשון דמודה שמואל דפוסקין
לה מוזות כיון דהשתא ליכא הוכחה
ואמר לי רבי דאם מילתא לא שכיח
הוא שיערע דאנס או פסיקו הנגר
יזכר מיום או יומים

ב'ששמצו' בו שמת כול' ע'למא

לרבי דהאי שמעו זו שמת בשני עדים מדקאמר לקמן ששמעו זו שמת בעד אחד מכלל דעד השתא ק"ס"ד בשני עדים וקול נמי ליכא לנמימר מדפריך לכן מ"ש האשה שהלכה היא ובעלה למדינת הים כו' וזאת ואמרה גירשני בעלי מתפרנסת והולכת עד כדי כתובתה ומשני כששמעו זו שמת פירוש שמת קודם איתו הזמן שאמרה שנתגרשה ופריך מ"ש עד כדי כתובתה אפילו לעולם נמי ואי שמעו זו שמת בקול קאמר גמלי הוסיף ובי' נה' להאמריהו

הואיל והיא אמרה שגרשה ולא מת ולא דמיא להאי דפרק המפקיד (ב"מ דף לח: ושם) שבו שנשבע רב אמר אין מורידים קרבן לנכסיו ושמואל אמר מורידין כששמעו בו שמת כולי עלמא לא פליגי דמורידין והואו שמעו בו שמת היינו בעד אחד דאי בשני עדים מאי חידוש הוא הלא הם יורשים אותו וא"ת ואעד אחד היאך מורידין והתנן ציצמות בפרק האשה שהלכה (דף קטו: ושם) גבי האשה שאמרה מת צעלי שאין האחים נכנסים לנחלה על פיה ומדהיא לא מהימנא עד אחד נמי לא מהימין וי"ל דהתם מיירי לירד ולמכור אבל בהמפקיד מיירי לירד על מנת שלא למכור כדמוכח התם והא דמינא לקמן ב"ד יורדין לנכסיו חזינן ומפרנסין את אשמו אצל לא בניו וצונותיו ומוקמין לה כששמעו בו שמת בעד אחד וקאמר בניו וצונותיו דאי צעו מימת לנכסים בעד אחד לא מלו נחתי מוויי נמי לא יחזינו להו התם נמי למכור אצל בפירות גדולים שצדה אכלי להו ספיר: **חיישינן** שמואל אמר דה בו' וקבלה עליה ופטרטו ופפור הוא צכא א"ר: להשתא לא ספקא: **קמניה** ובספקא. וא"ת הואיל וספקא וימרו לה ב"ד לאי מאשה ידיו למזונותיה ולמה יורדים לנכסיו למאן דחייש לזריי ואי לא ספקא אי"כ מהני מחלה למי"ד לאי מעשה ידיו והא אין מחילה קטנה כלום וי"ל כגון ספקא ללדברים גדולים ולא ספקא ללדברים קטנים וללדברים קטנים מהני מחילה אי נמי כפשוטא דמקחן ומתקן מקח ומתנתן מתנה. מ"ר: **תרנגמה** שמואל בששמעו בו שמת. תימה אי"כ מאי טעמא דבני כהנים גדולים דמה לי דמת ציצות מה לי ששמעו בו שמת ע"פ עדים ואין נראה לפרש ששמעו בו ע"פ עד אחד וי"ל דלפי' מת ציצות פליגי בני כהנים גדולים והא דנקט למי שהלך לעמדינת הים כדכח נקט דכ"ד יוחסד כי"כ לזררי דלפילו כשצוה לית לה. מ"ר: **ואם** בא ואמר פסקתי דה מיונות נאמן. ופירש רש"י אף להוציא מידה מה שנתנו לה ב"ד כשצוה דהכי משמע דאנשבעה קאי והיינו טעם דסתמא דמילתא מתפסח לה לזריי הלכך מוילין מידה כשצוה ונראה לרבי ו'להצריכה שצוה ובצוהה תצבה מה שצוהה ואכלה דאי לאו הכי לא תמנא מי שילוח לה שיראים להפסיד אצל עכשי שחיה נצטבת אין יראים כלום סומכין עליה ששבעה. מ"ר: **ואם** בא ואמר דה צאי מעשעה יריך במזונותיך רשאי. כלומר אם לוותה ואכלה לא אפרע שסם להו מלוים לזו השעה דזכותא ענמה אף ע"ג דלא ספקא והאי דלמרינן לקמן לוותה ואכלה עמדה ומיאה ודייקינן טעמא דמיאה הא לא מיאה יחזינו לה התם שפסקו לה ב"ד:

מאי פסקא. תימה לרבי אין סתמא דמילתא אשתו דחייב צמוזותיה משרה על ידי שליש צניו וצנותיו דלא מיחייב צמוזותיהס לא משרה ורציו שמשון מפרש הסוגיא אי הכי צניו וצנותיו נמי אי אחרת צלטמא דלא איירי תמני' צמשרה אשתו ע"י שליש אלא אשתו וצניו סמוכין על שולחנו ייחא דאשתו מפרנסין הואיל והוא חייב לוניה משום חשש דשמא התפיסה צררי אין צ"ד נמנעין מלוניה אכל צניו וצנותיו דאינו חייב צמוזותיהן אין לירד לנכסין לפרנסה דבאל יא לחוש שמא התפיסה צררי והניח להם מצות התפיסה עד שישב אכל השאר דמוקמת צמשרה ע"י שליש ליבא למהי' לצררי ומשני צמשרה אשתו ע"י שליש אכל צניו סמוכין על שולחנו ואלא לפרנסה ע"י שליש ולהכי חיישינן לצררי מצי פסקא דזה אינו צניולא דאשתו ישרה ע"י שליש וצניו יהיו סמוכין על שולחנו:

עמד

יז א מ״י פ״ב מ״ה
 ארסות ה' נז סמג
 לאון פ' טו"ש ע' אה"ע
 ס' ע פתח ה'
יח ב מ״י שם טור ש״ע
 שם ספקי י'
יט ג מ״י פ״ח שם ה'ל'
 יט טו"ש שם ס' אה
 סתרי ו'
כ ד מ״י פ״ח שם ה'ל' נז
 טו"ש שם סימן ע
 ספקי ה'
כא ה מ״י שם הלכה כא
 טור ש״ע שם ספקי י'
כב ו מ״י שם טור ש״ע
 שם ספקי ט וספקי י'
 יא:

תוספות רי"ד

פוסקין מוונות לא"ש
שמואל אמר אין פוסקין
מאן שיהלך למדינת רב
ואשתו תובעת מוונות רב
בסבר ב"ד יורד לנכסיו
ופוסקין וירושלמי
שמואל אמר אין פוסקין
בכששמועו בו שמת כ"צ א'
פליגי פוסקין כי פליגי
בשאלא דמעו בו שמת רב
אמר פוסקין למיחש שחיה
שמואל אמר אין פוסקין
מ"ט רב ובזי אמר
אמורא
תאחפיה רב פפא אמר
חשישין שמא ארל לא צאי
מפשה דירא למוותיך.
והיא קבלה עליה אלא
למחש למיחש שחיה פוסקין
וכבר נבנות כתובה
ואם תשבע שלא לראי
בבידה משלהם כלום לראי
מפשה דירא למוותיך.
נמי לראי למיחש שכבר
לא יצא משועבד לו.
ואזית הם האשונים
ליתמימין ואם הם אימור
הלך. קן. תשבעה קאן
אניו יכול לומר לא אצ"כ
תתרגמה ויהי פוסק
פשוט. אמר רוצה. אמר
ומודה לו לאבא בשלש
חופשין האשונים שאין
פוסקין לפי שאין אדם
מבטיח את ביתו יוקם; תנן
מ"ט ללמדיה.
וכי' צ"ל פליגי אלא
לענין שבעות אבל מוני
לדבריהם שאלא
בכששמועו בו שמת; ומהכא
אין היתומים
יכולין להשבעת האלמנה
כל זמן שהיא נזונית
צירימא אתפשה בעלה
אמר רבא פסקי קדיל
להכתב כתנן כי'ש קדיל
כרב דאמר פוסקין מוונות
א"ש ומקור למחני' מחני'
ובדיל ואיכא למימר ההם
אמר דפליגי עליה דתנן
ואמר תשבע אמר ידיו
גביו
תתבחה ותשבע ויהי
מייאחז היא ברישא הלכך
צירימא תשבע השתא אמר
תאחפיה אבל באלמנה
מוונות נאמן' פי' ובשבעה
ומחרות לו מה שנתנו
ב"ד הי"ט כששמועו בו
שמת הוא אם קאמר
שמת ב"ד לאחר שמועה.